

Paulownia elongata 'Futuro' na aanplant in juni (links) en in september (rechts)

***Paulownia elongata* 'Futuro': snelgroeiende kansen voor de teelt**

De laatste tijd krijgt de *Paulownia* veel aandacht: een boom die al in het eerste jaar meters de lucht in gaat en enorme bladeren maakt. Bijzondere eigenschappen maken van *Paulownia* een interessante teelt voor ondernemers: hij is kampioen CO₂ opnemen en biedt mogelijkheden voor duurzaam bouwen. André Boereboom vertelt over 'zijn' *Paulownia's*, die in het laboratorium via weefselkweek worden geproduceerd om daarna op topsnelheid uit te groeien tot oogstbaar product.

Auteur: Hanneke Tax

Een teler die al *Paulownia's* van Boereboom heeft staan, is L. Akkermans Boomkwekerij in Maashees. De kwekerij is gespecialiseerd in minder alledaagse sierbomen, zoals *Carya*, *Ginkgo-cultivars* en *Parrotia*. Jong plantgoed wordt opgekweekt tot leverbaar product in maat 8, 10, 12 en 14. Via voornamelijk laanboomkwekers en kwekers met containerbomen in binnen- en buitenland vinden de bomen hun weg naar de openbare ruimte, tuincentra en hoveniers. Op 1,5 hectare heeft Akkermans momenteel 1400 stuks *Paulownia elongata* 'Futuro' staan: 'Voor ons een makkelijke en geschikte teelt om incurante grond een nuttige bestemming te geven,' aldus eigenaar Willem Akkermans van de inmiddels bijna honderdjarige kwekerij.

CO₂-Tree

Weefselkweeklaboratorium Boereboom Invitro Cultures is al jaren actief met *Paulownia*. Om deze veelzijdige boom optimaal te kunnen kweken in het Nederlandse klimaat, selecteerde Boereboom een eigen cultivar: *Paulownia elongata* 'Futuro'. Voor iets warmere omstandigheden werd vervolgens ook *Paulownia* 'Shan Tong' uitgekozen; samen geschikt voor teelt in heel Europa. Eigenaar André Boereboom koos voor de *Paulownia* vanwege de veelzijdige mogelijkheden en de hoge CO₂-opname.

Boereboom: 'Dat maakt *Paulownia* onder meer interessant voor akkerbouwers en andere ondernemers die grond beschikbaar hebben. Die grond kun je benutten en er CO₂ vastleggen met *Paulownia*-bomen. Zo kun je de eigen CO₂-uitstoot compenseren óf CO₂-rechten

CO₂ vastleggen

Om 40 ton CO₂ per jaar vast te leggen, worden 820 *Paulownia*-bomen geplant op een hectare, in een matrix van 4 bij 4 meter, aangevuld met 40 fruitbomen voor meer biodiversiteit. Deze hectare levert direct CO₂-rechten op en draagt bij aan CO₂-neutrale teelt en duurzame grondstofproductie.

verkoopen. Ook kun je na ongeveer tien jaar hout oogsten dat in de toekomst als duurzaam bouw materiaal gebruikt kan worden. Om dit verdienmodel breed beschikbaar te maken, richtten wij samen met Van Oploo Tuinplanten en Breederplants enkele jaren geleden CO₂-Tree op.'

Opvolging

Willem Akkermans is blij met de 'Futuro's op zijn kwekerij. Hij vertelt: 'Via mijn zoon Dirk, die nu in het derde jaar zit van de HAS, kwamen we op het idee om deze bomen te gaan kweken op incurante hoekjes, zoals bij de bosrand en met korte rijtjes. Voor zijn opleiding werkte hij aan een project waarbij ze een onderzoek deden met *Paulownia*. Van daaruit was de interesse gewekt en kwam hij in contact met Boereboom. Wij zien bij deze bomen in de eerste plaats kansen voor houtproductie voor industriële bouw in de toekomst.'

'We hebben momenteel wat incurante grond, en dat is omdat we onze activiteiten wat afschalen. Ik ben inmiddels zestig en wil het wat rustiger aan kunnen doen, terwijl de opvol-

ging van het bedrijf nog niet duidelijk is. Mijn zoon heeft wel interesse, maar hij is nu op stage in Nieuw-Zeeland en is nog enkele jaren met de opleiding en stage bezig.'

'Wij vinden *Paulownia* een heel geschikte teelt voor percelen of hoekjes die op dat moment incurant zijn. Hij is gemakkelijk in onderhoud en je kunt binnen een paar jaar weer overschakelen op iets anders, bijvoorbeeld als opvolging dan wel aan de orde is.'

'Wij bestrijden onkruid tussen de bomen heel effectief met een machine van DvO en mede daardoor hoeven we niets te spuiten. Dat 'Futuro' plaagvrij is, sluit hier natuurlijk mooi bij aan.

Van lab naar volle grond

Boereboom vertelt hoe hij innovatieve technieken gebruikt voor de vermeerdering van *Paulownia*: 'Via weefselweek kunnen we snel honderdduizenden gewortelde planten produceren die genetisch identiek zijn en vrij van ziekten en plagen. De weefselweek begint in ons lab. Zodra de planten in stage 3 zijn beworteld, kunnen ze bij vermeerderingsbedrijven worden verspeend en op paperpluggen worden geplaatst. Die worden na beworteling afgehard en kunnen dan geleverd worden voor verdere productie. Binnen tien jaar zijn de boompjes volgroeid. Dan kan ook houtoogst plaatsvinden, bijvoorbeeld voor de bestemming duurzaam bouw materiaal. De bijzonder snelle groei dankt de *Paulownia* aan een snelle fotosynthese, vergelijkbaar met C₄-planten. Hierdoor wordt er ook veel meer CO₂ dan gemiddeld vastgelegd.'

Toekomst

'Wij kweken al jarenlang *Paulownia tomentosa* en *Paulownia tomentosa* 'Hulsdonk' als sierbomen. Die laatste is bijvoorbeeld geselecteerd op sierwaarde; hij vertakt beter en bloeit al heel vroeg. De 'Futuro' is geselecteerd op een rechte en sterke groei, wat hem geschikt maakt als productiehout voor de bouw. Naar de toekomst toe verwachten we dat hout een steeds belangrijker bouw materiaal wordt, omdat het niet vervuילend is en bijvoorbeeld veel minder productie-energie vraagt dan steen of beton. Plus nog het voordeel van CO₂-opslag, waar *Paulownia* heel erg goed in is. Verder heb ik begrepen dat *Paulownia*-hout nog meer mooie eigenschappen heeft, zoals een licht gewicht en brandvertragende eigenschappen. Het moet zich natuurlijk nog wel bewijzen en de lokale houtindustrie moet het nog leren kennen; daarom wordt daar momenteel onderzoek naar gedaan.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

André Boereboom

Willem Akkermans